

# Věrná



1474-1  
Sazečok Václ.  
Lukavec 40  
p. Lovosice

# STRÁŽ

## Týdeník Svazu Čechů z Volyně

Ročník V. — Číslo 26

V Žatci dne 9. června 1950

Cena 3 Kčs

### Zrádci lidu, pokroku a míru

Klement Gottwald po rozhodujícím vítězství dělnické třídy nad reakcí v únoru 1948 nepřestával nabádat k bdělosti a ostražitosti před úklady nepřátel našeho lidově demokratického řádu. Ve svých četných projevech nejednou zdůraznil, že zbytky rozbité reakce u nás sice nemají dosti sil k tomu, aby vlastními prostředky přivodili zvrát stávajících poměrů v republice, ale že k tomu použijí všech prostředků, aby byl u nás znova nastolen kapitalistický řád, v němž se jim tak dobře dařilo.

Mnohý občan neměl bližší představu o tom, jací lidé náležejí k těmto reakčním živlům a hlavně se málo vědělo o tom, kdo za jejich zločinnými akcemi stojí a kdo je financuje. Teprve několik nedávných velezrádných procesů před státním soudem odhalilo pravou tvářnost těchto lidí. Poznali jsme, že se vesměs rekrutují z tříd dělnické třídy nepřátelských, z lidí, jejichž jediným cílem bylo i za cenu války uvrhnout náš pracující lid do nového kapitalistického otroctví a nevolnictví.

Nyní nabyla varování Klementa Gottwalda znova konkrétní podobu. Z výsledků velezrádných procesů jsme se naučili poznávat nebezpečí, které obchází okolo našeho budovatelského úsilí a připravuje se zvrátit jeho potěšující výsledky. Bdělost a ostražitost stala se tak největší povinností každého poctivého občana republiky. Ukázalo se, že každé přehlédnutí nebo dokonce pardonování zákeřných úkladů reakce, mohlo by přivodit následky pro všechno, v čem náš pracující lid vidí a buduje svou lepší budoucnost.

Jak se v zločinném úsilí projevují lidé, kteří se po únoru 1948 lživě a pod různými zámkami a přetvářkou vetřeli do důvěry našeho pracujícího lidu, o tom se znova přesvědčujeme v nynějším procesu se skupinou býv. národně socialistických záškodníků a zrádců před státním soudem. Tito lidé tu vystupují jako odhalené agenty imperialistů ze západu, kteří se pokoušeli vytvořit v naší zemi zločinnou pátou kolonu podle známých fašistických vzorů. Všemi pro-

### Dva roky presidentem svého lidu

Dne 14. června 1950 budou tomu dva roky, kdy jednomyslným hlasováním Národního shromáždění v historickém Vladislavském sále na hradě Pražském, byl zvolen prezidentem republiky představitel obrozené Národní fronty Klement Gottwald.

Bylo to nejen přáním všeho našeho pracujícího lidu, ale bylo v tom i mnoho z logiky dějinných událostí, aby Klement Gottwald, který v únoru téhož roku pevnou rukou řídil kormidlo naší státní lodí, byl i nadále zachován pro toto své historické dílo a aby je dovedl ke zdárnému konci. Náš první dělnický prezident Klement Gottwald vyšel přímo ze středu našeho národního prostředí a z vývoje, který jsme v životě našeho státu prožívali od doby vzniku republiky. Od roku 1929 stál Klement Gottwald v čele předvoje dělnické třídy Komunistické strany Československa jako činitel, který neúnavně a houževnatě bojoval s kapitalistickými a buržoasnými živly, které republiku krok za krokem zavlekaly do katastrofy. A pak přišla velká válka, porážka fašismu, osvobození národů Sovětským svazem. I tady stál Klement Gottwald v čele velkého historického zápasu. Vyvstaly síly, které až dosud nedošly náležitého uplatnění a významu v životě státu a nyní se hlásily o svůj podíl. Víle našeho pracujícího lidu se již živě projevila ve znění Košického vládního programu, jehož byl Klement Gottwald hlavním iniciátorem a autorem. Starý svět liberalismu a kapitalismu, který byl ve

válce poražen, nemohl být nadále rozhodující mocí v životě nového státu. Odtud i energie, kterou Klement Gottwald v čele Komunistické strany po tři roky vyvíjel, a to na základě programu, který jednou provždy měl skoncovat se starým světem kapitalistického vykořisťování a ukazoval smělou cestu vpřed k socialismu.

Boj, který v únorových dnech 1948 reakce vypověděla program Klementa Gottwalda, narazil na jednotnou sílu a vůli pracujícího lidu. Klement Gottwald, rozvázný a klidný vůdce pracujících, odhalil masky domácí reakce a nakonec se po zásluze vyrovnal s jejími zločinnými úklady. Jeho památná výzva po ustavení obrozené Národní fronty všech poctivých občanů republiky zároveň vyvedla republiku z politické krize a dala jí nový politický a hospodářský program budovatelský, symbolisovaný pětiletým plánem.

Logickým důsledkem tohoto revolučního převratu myslí bylo i jednomyslné rozhodnutí volených zástupců našeho lidu, aby na uprázdněný stolec prezidenta republiky byl zvolen Klement Gottwald. Víle a důvěra lidu nemohla ani na chvíli váhat, koho nyní pověřit nejvyšší funkcí ve státě. Klement Gottwald, jako kandidát národa, prošel rozhodujícím vítězstvím již ve volbách konaných 30. května 1948, takže jeho volba prezidentem republiky 14. června téhož roku byla jen závěrečným a slavnostním aktem dovršeného vítězství pracujícího lidu v republice.

středky pracovali k tomu, aby naši dělnické třídy byly vzaty její továrny, aby rolníci byli znova pod nadvládou velkostatkářů a aby náš lid byl zbaven všech práv a vymožeností našeho lidově demokratického řádu.

Všezničující válka stala se jejich vedoucí myšlenkou. Pro tuto válku pracovali v žoldu západních imperialistů a válku chtěli přivodit na svou vlast, které se zločinně zpronevěřili. Je však příznačné, že tato skupina zaprodaných zločinců se nemohla vykákat ani jediným důkazem, že za nimi stojí někdo jiný než právě jejich

kapitalističtí páni ze západu. Náš pracující člověk se štítí těchto parazitů a svůj odpor také vyjádřil již v průběhu soudního líčení. Náš dělník ví, že se nám podařilo zničit kapitalismus u nás a že se nám podaří vymýtit i jeho agenty a sluhy. Stane se tak v duchu slov Klementa Gottwalda, že si republiku nedáme od nikoho rozvracet. Státní soud tuto zásadu našeho pracujícího lidu potvrdí svým jedině tvrdým, ale spravedlivým rozsudkem. Znova se ukáže, kde končí zrádci lidu, pokroku a míru.

Jarosław Iwaszkiewicz

**Pokój**

Nie zstąpi na nas jak gołębica,  
Ani wyniknie jak pora roku,  
Ani zaplonie jak błyskawica  
Na ziemi pokój —

Nie zrodzi nam się z kwiatów naręczy,  
Nie na piorunie, nie na obłoku,  
Nie splynie na nas z niebieskiej tęczy  
Na ziemi pokój —

Tylko się musi narodzić z woli,  
Jak krew wytrysnąc z naszego boku,  
Z wysilków naszych rosnąc powoli  
Na ziemi pokój —

Jak płomień buchnie z ciężkiego trudu,  
Z podanej ręki, spólnego kroku,  
Z okrzyku wszystkich na ziemi ludów:  
„Niech będzie pokój!”

**ИЗ ЦИКЛА „СЛАВА МИРУ“**

Анна Ахматова

Где дремала пустыня, там ныне сады,  
Поля и озерная гладь.  
Мы раз навсегда сотрем следы  
Войны, чтоб жизнь созидать.

Если мы захотим, осядет Памир,  
Путь изменит любая река,  
Но для блага и счастья нам нужен мир,  
И будут нами гордиться века.

И нам не страшна зарубежная ложь, —  
Мы правдой своей сильны.  
Он создан уже — великий чертеж  
Грядущего нашей страны.

И в великой нашей Отчизне  
На глазах наших стал человек  
Настоящим хозяином жизни,  
Повелителем гор и рек.

И в устах его мудрое слово,  
Лучезарное слово — мир,  
Что звучит, как благовест новый,  
Над простыми летя людьми,

Что звездой путеводной светит  
Среди зарубежной тьмы  
И ответ всех народов встретит:  
„Мира ищем и жаждем мы!”

**Ruce a srdce**

Jan Noha

Ruce a srdce lidí pracujících  
chtějí jen lásku, práci, chléb a mír.  
Nikdy nezmlknou ústa volajících,  
nikdy nezajde slunce pionýr

nad nadějí a vírou, která směle  
pochtivé lidi práce vede vpřed,  
společná vůle zničí nepřitele,  
mír naší pravdy sjednocuje svět.

A z jednoty, v níž srdce světa bije,  
a ze srdcí a z rukou, přímo z nás,  
vyrůstá krása míru, který žije  
a který vyšel nad Sovětský svaz.

Chceme by odtud vyšel nad svět celý  
a zítřku řekl ústy našich žen,  
že miliony proto krvácely,  
aby byl mír už navždy udržen.

**Nejbližší úkoly v zemědělské výrobě**

Bujný růst všech polních plodin pobízí letos k prudšímu tempu v provádění zemědělských prací. Na prvním místě je to okopávka a jednocení cukrovky, jež musíme dokončit se vším urychlením, neboť každý den opoždění znamená zmenšení sklizně o 2 q na 1 ha. S jednocením a okopávkou souvisí i boj proti plevelům, který musíme ovšem vésti na široké frontě, tedy nejen na řepných kulturách, ale především též na kulturách bramborů. Nesmíme však zapomínati ani na pole obilná, která jsou v některých oblastech značně zaplevelena ohněmi. V boji proti tomuto obtížnému plevelu se vedle pleček a postřiků nejlépe osvědčuje ruční vytrhávání, což ovšem je práce, která vyžaduje velké pozornosti a hodně času. Musíme si však uvědomit, že boj proti plevelům nelze vybojovat najednou, nýbrž, že musí být veden plánovitě po celý rok. Prvým účinným zásahem je správně prováděná podmítka strnišť a to hned za kosou. K jejímu včasnému provedení bude letos třeba využít všech sil potažních, neboť traktory bývají v době žni zaměstnány většinou jinak. K provádění podmítky musíme užívat také vhodného nářadí, t. j. podmítkových pluhů s mělkým záběrem.

Důležitou součástí letošních zemědělských prací bude včasný osev strniskových směsí. K tomu cílu musíme použít veškerého osiva, které je pohotové, neboť sklizeň strniskových plodin znamená pro nás značné rozšíření krmivové základny, a to je jeden z hlavních úkolů výroby rostlinné v zájmu plánovaného rozvoje výroby živočišné.

Sklizeň pícnin musíme letos provést tak, aby všechny krmné hodnoty obsažené v píce zůstaly zachovány. Proto bude záležet na tom, abychom při sklizni pícnin vystihli počasi, pícniny včas pokosili, opatrně usušili a opět zavčas sklídili.

Zůstává-li posečená píce na louce nebo louce vystavena deštům, dochází k velkým ztrátám výživných hodnot vyluhováním, takže píce po sklizení redukuje se více méně na buničinu, která sice zaplňuje a zbytečně zatěžuje zařizovací ústrojí, po výživné stránce je však cenná.

Sušení píce musíme letos zčásti provádět na sušících. Jen tak můžeme sáhnout toho, abychom sklídili skutečně hodnotnou. Zastaralým sušením na zemi a ručním pohrabováním oláme se většina listků na zemi rostlinách a dochází opět k velkým ztrátám výživných hodnot. Letos jsou totiž co do výživy asi pětkrát hodnotnější než ostatní části pícnin rostlin. Pro stavbu sušáků zajistí ministerstvo zemědělství letos dostatečné množství tyčoviny. Je třeba, aby JZD, která dosud tak nedbala, se o ní přihlásila prostřednictvím své okresní rady družstev. Pokud jde o provádění technického sušení píce, organizuje ministerstvo zemědělství letos krátkodobé kurzy v všech krajích, které dávají příležitost zverbně si osvojit všechny zásady účelného a hospodárného sušení píce.

I při sklizni pícnin je třeba, abychom sáhli k novým způsobům a využili co nejvíce mechanizačních prostředků. Jsou to senomety a výškové řezačky, které nám velmi výdatně urychlí a usnadní ukládání píce. Poněvadž jedna výuková sekačka zastane práci osmi lidí, znamená to také velkou úsporu pracovních sil. Ještě před svezemím pícnin, jakmile je nahodíme na sušáky, zpracujeme půdu těžkými branami, čímž jednoduše uvolňujeme přístup vzduchu do pícniny, jednak zachraňujeme vláhu pro další růst rostlin. Důležité je, abychom letos i v pohraničních oblastech posekali a sklídili všechny pícniny včas, neboť tím značně posílíme krmivovou základnu.

**Zemědělství potřebuje odborné pracovníky**

Vzestup naší zemědělské výroby, která je jedním z hlavních cílů našeho pětiletého hospodářského plánu vyžaduje, abychom ve všech oborech pracovali lépe a hospodárněji. Naši přední snahou musí být, abychom dosahovali lepších výsledků, které by pro náš hospodářský život znamenaly stále větší přínos. Musíme proto své pracovní metody zdokonalovat, staré nahrazovat novými a lepšími. Zlepšení pracovních metod v zemědělství předpokládá, že zemědělská praxe bude vybavena dostatečným počtem odborných pracovníků.

Zejména naše chovatelství by nedošlo k výtčeným cílům, kdybychom

setrvali při starém, zastaralém způsobu chovu, kdybychom nešli za tím, aby zhoršování výsledků produkce, které vznikají uhybnutím nebo chorobami hospodářských zvířat. Ministerstvo zemědělství připravuje proto zákon, který ochranu zdraví zvířat stanoví na novou moderní základnu. Jeho uskutečnění však vyžaduje značné rozšíření veterinární činnosti tak, aby veterinární služba se stala všestranně dostupnou. Za tím účelem budou zemědělské oblasti naší republiky rozděleny na veterinární obvody, a v každém z nich bude k výkonu veterinární služby ustanoven odborní veterinární pracovník. K ob-

bornému ošetření zvířat se zřídí v každém okrese veterinární ošetrovna a pokud možno i v každém obvodě veterinární ambulátorium. Mimo to bude v každém kraji zřízena veterinární nemocnice.

Toto podstatné zdokonalení veterinární služby pro účely našeho chovatelství bude vyžadovat ovšem součinnost značného počtu veterinárních pracovníků. Ministerstvo zemědělství zřídilo proto pro jejich výškolení a výcvik 4 měsíční kursy v Praze, v Hrušovanech a v Dukovanech na Moravě, a bude podle potřeby zřizovat další. Kursy jsou internátní, to znamená, že žáci jsou ubytováni společně ve vyučovací středisku, jsou bezplatné, neboť stravu a ubytování hradí ministerstvo zemědělství. Mimo to dostanou posluchači kapesné, ošatné a pokud jsou ženaty, dostanou jejich rodiny peněžité příspěvky. Jednou za měsíc hradí ministerstvo zemědělství ženatým posluchačům cestu k návštěvě rodiny. Účastníci kursu nabudou vědomostí teoretických i praktického výcviku a vysvědčení, které dostanou po absolvování kursu a úspěšném vy-

konání zkoušky, je opravňuje nastoupit místo na některém obvodě. Podle možnosti jsou absolventi přidělováni na obvody, které si sami zvolí.

Věková hranice pro přijímání do kursů je 18—40 let. Ministerstvo zemědělství přijme však i žadatele starší pokud bude mít záruku, že žadatel bude schopen alespoň 5 let po výškolení zastávat funkci odborného veterinárního pracovníka. K přihlášce do kursu třeba přiložit na zvláštním listě stručný životopis, potvrzení o uvolnění z dosavadního zaměstnání pro případ přijetí do kursu, event. záruku plynulého chodu hospodářství, pokud je žadatel osobou samostatně hospodařící. Přihlášky třeba podat neprodleně zemědělskému oddělení krajského národního výboru místa bydliště uchažeče.

Zřízení kursu pro veterinární pracovníky, dostává se nadaným inteligentním dělníkům a rolníkům, kteří mají zájem o veterinářství velké příležitosti vyškolit se zdarma a v krátkém čase v oboru, který je důležitou složkou našeho hospodářství.

## Pod prapory míru

Pod prapory míru se přihlásily svým podpisem pod stockholmský mírový manifest stamiliony lidí všech světadílů bez rozdílu politického přesvědčení, rasy a náboženství. Tento jedinečný světový plebiscit míru musel nezbytně prokázat, že proti hrstce šílených dobrodruhů, kteří by chtěli zapálit nový válečný požár, stojí velká většina lidstva pevně odhodlána bojovat za mír. Ještě nikdy neznamenal podpis prostého člověka tolik, jako dnes, kdy se všichni pracující lidé spojují k obraně míru.

Podpisová kampaň neměla však jen za účel sebrat miliony podpisů pod stockholmskou resoluci, ale její hlavní smysl byl v tom, aby si lidé při podpisování uvědomili tvrdou skutečnost, že mír je ohrožen atomovými útočníky a že jenom společnou akcí všech mírumilovných lidí je možno válce zabránit. Poznání, že mír je věcí nás všech, kteří se živíme poctivě prací svých rukou a mozků, by mělo proniknout hluboko do vědomí všech těch milionů lidí, kteří podepsali mírovou resoluci. Imperialistům a válečným štváčům se musí stát zřejmým, že za stamiliony podpisů stojí stamiliony lidí, kteří nejen že si nepřejí válku, ale jsou za mír odhodláni bojovat všemi prostředky. Ohromný hospodářský rozmach Sovětského svazu a jeho přechod ke komunismu, výstavba socialismu v lidově demokratických zemích, boj koloniálních a závislých národů za svobodu a zápas dělnické třídy a pracujícího lidu za chléb a práci v kapitalistických zemích, jeho heroický boj proti válečným přípravám, to vše jsou síly míru, které pomáhají spoutat ruce nepřátel lidstva. Zatím co v kapitalistických zemích je bitva o mír vybojována stále tvrdším odporem proti válečným přípravám imperialistických zotročovatelů lidstva, bojují svobodné země v čele se Sovětským svazem svou budovatelskou prací v továrnách, na polích, v úřadech a školách za mír a pokrok celého světa.

Také u nás, věrní svému heslu „Buduj vlast — posílíš mír!“ přeměňujeme v čin podpisy našich občanů. Všude tam, kde si správně uvědomili, že v této mírové kampani nejde o nějaké mechanické sbírání podpisů, spojili svůj podpis okamžitě s pracovním závazkem, a to jak v závodech, tak na vesnicích i na všech ostatních pracovištích. Výrazem této solidarity mírumilovných lidí je dále založení Fondu míru a mezinárodní solidarity.

## Modré uhlí - nový zdroj energie

Každý zná černé nebo hnědé uhlí. Ale modré uhlí? Hovoří se však nejen o modrém, ale i o bílém uhlí. — O bílém uhlí se mluví při energii, kterou nám dává vodní spád, kterou nám dávají velké vodní elektrárny. Modrým uhlím se označuje elektrická energie, kterou dává vítr.

I u nás bývaly větrné mlýny, větrníky. Nebylo jich tolik, jako jinde, jako na přímořských krajích, kde proud větru je poměrně silný a stálý. Časem však větrné mlýny z největší části zanikly, protože technika vynalezla nové a mocné zdroje energie: velké vodní turbíny, parní stroje a parní turbíny i spalovací motory. A přece se dnes často vracíme k myšlence, jak využít energie, která je ukryta ve větru. Leckde na venkově, na samotě, u chat vidíme někdy malý větrník, který pohání dynamko; elektřina nabíjí akumulátor, který stačí na trochu elektrického světla a pro rozhlasový přístroj. Vyšlo také u nás několik knížek, které svědčí o tom, že i u nás pamatujeme na tento zdroj energie. Ve velkých rozměrech se dělají také velké pokusy v SSSR. Ve většině oblastí SSSR vane vítr rychlostí větší než 3,5 m za vteřinu a toho se dá velmi dobře užít k energetickým účelům. Na četných kolchozech pomáhá energie větru při různých zemědělských pracích. Někde pracují i větší větrné elektrárny. Velký význam mají tyto větrné elektrárny v sovětské Arktidě, kde dávají elektrické světlo i teplo a ušetří mnoho paliva a topiva, jehož doprava je velmi obtížná. Na XVIII. sjezdu VKS(b) byla na zákla-

dě referátu V. M. Molotova přijata resoluce, která klade váhu na budování malých větrných elektráren, aby se tak ušetřilo na topivu. — A jak už to je v SSSR samozřejmě, nezůstává tato resoluce na papíře.

Jaký význam má využití bílého uhlí, modrého uhlí, této energie, která je ve vodních tocích nebo ve větru? Má především význam pro ty kraje, kde dovoz paliva, uhlí, nafty a j. pohonných látek je obtížný. Hlavní význam je však v tom, že proud a spád vody i proud větru se neustále obnovuje. Ložiska uhlí i když jsou sebevětší, se jednou vyčerpají. Totéž a ještě zvýšenou měrou platí o naftě. Ale vodní a větrná elektrárna se nemusí obávat, že by někdy mohla být vyčerpána ložiska, prameny její energie. Proto také u nás je mnoho vodních přehrad a vodních elektráren, a proto stavíme nové přehrady a nové vodní elektrárny. S rostoucím průmyslem, s rostoucí výrobou a dopravou, s rostoucím počtem domácností, kde se všestranně užívá elektřiny, roste hlad po elektrické energii a je proto nutno využít všech pramenů, které nám tuto energii mohou dát. Proto vedle černého uhlí klademe důraz na uhlí bílé, na elektřinu z vodních elektráren. Proto také SSSR, ačkoliv má ohromné přírodní zásoby uhlí, nafty, rašeliny, podzemních plynů, vodní energie, všímá si i modrého uhlí — energie, kterou může dát nekonečný pohyb nekonečného množství modravého vzduchu nad námi, který bude roztáčet vrtule i kola větrných elektráren.

Antonín Špatenka

23. pokračování.

# Průkopnická vesnice

Vesničané měli nyní těžké postavení. Jejich jediné štěstí bylo, že za 5 dnů bitvy nepřišel nikdo z nich o život, ačkoliv z vojska bylo všude plno mrtvých a raněných.

Když se bitva stávala velmi prudkou, nařídilo rakouské velitelství, aby bylo všechno obyvatelstvo evakuováno do ukrajinské vesnice Sibina, vzdálené od Moskovštiny asi 40 km na západ. Tento rozkaz dostali v noci a ráno ještě za šera museli vesnici opustiti.

Co jim tedy zbývalo jiného, než poslechnouti rozkazu. I staří, kteří tvrdili, že již nikam nepůjdou, nakonec vydali se znovu na cestu. Pokud měl kdo ještě dobytek, všechno Rakušáci proti potvrzení jim odebrali, ponechali jim jenom jednu kravičku.

Tak znovu opouštěli svoji vesničku a po velkých útrapách dostali se konečně do určené vesnice Sibiny. Tam se ubytovali v prázdných ukrajinských chatách, které byly plné štěnic a švábů.

Sotvaže se trochu vzpamatovali, již všichni muži, ačkoliv to byli jen starci, nebo mladí hoši, ostatní byli již ve vojsku, byli povoláni k různým pracím. Ženy zase musely vybíratí brambory a mladší šly do vojenského tábora ke koním.

Dařilo se jim tu velmi špatně. Seznámili se zde však s českým důstojníkem — lékařem, který byl v rakouské armádě a ten jim pomohl k tomu, že ze zdravotních důvodů dostali povolení odstěhovati se do vesničky 4 km odtud vzdálené Michny — Sergejovky. Tam se jim vedlo o trochu lépe.

Avšak jeden soused a to Josef Tůma nachladil se při službě u telefonu a zemřel.

Starí jej oplakávali a nyní v zajetí vzpomínali na něj, i na všechno, co museli opustiti. Hořko jim bylo při vzpomínce, jak těžko si z pralesa vybudovali svoji vesničku, co námahy a odříkání to stálo. Mnozí nechali tam připravené cihly i materiál na nové stavby, všichni velkou zásobu dřeva nejméně na 5 roků.

Toužebně očekávali jaro, neboť se těšili, že snad se rozpoutá nový boj, který by konečně Rakušany zdolal. Jak očekávali, také se stalo. Na jaře roku 1916 ke konci května ruská armáda pod velením generála Brusilova podnikla velkou ofenzivu na rakouské opevnění směr Koryta — Pětušky, nedaleko Moskovštiny. Po velkém boji podařilo se generálu Brusilovi opevnění prorazit a donutiti Rakušany k ústupu.

Jakmile se to dozvěděli obyvatelé Moskovštiny, ihned se rozhodli k návratu domů. Touha po domově byla silná. Stěhování pro ně nebylo již nyní těžké, neboť téměř tak, jako sem přijeli z Čech s ranečky a vozičky, vraceli se nyní opět do své vesnice. Nemohli se již dočkat, až spatří opět svoje stavení.

Nebylo jim to však dopřáno, neboť když dospěli až k místu, kde stávala jejich spořádaná vesnička, nebylo po ní ani památky. Jen tu a tam trčelo kus zdi nebo pece s rozvaleným komínem.

Již ani plakatí nemohli, jen ztrnule se dívali na tu spoušť. Protože však byli tvrdí a neústupní, dali si nový úkol. Někteří z nich sice odešli do blízkých vesnic ke svým příbuzným, ale většina z nich

se opět nastěhovala do lesních zemlánek, které jediné tu po Rakušácích zbyly. Protože pak si někteří zakopali zásoby a potraviny před svým odchodem a z části zaselil obilí jen rukama, bez vláčení, měli teď přeci jen naději, že se nějak obživí. Mnoho se toho zmlčilo, ale přeci jen z části pro nejhorší dobu jim něco zůstalo.

Ovocné stromy v sadech byly hodně polámané od střel i okousané od koní, ale přes to bylo viděti, že budou mít ovoce. I na polích se počínalo pěkně obilí zelenati. Jen nářadí neměli žádné, ba ani potahu. Bylo sice v okolních vesnicích mnoho na prodej, ale oni nyní neměli peněz na zakoupení.

Protože však v okolních vesnicích našli se dobří a šlechtní lidé, pomáhali svým krajanům ve vesnici Moskovštině, jak jen mohli. Později pak ruská armáda prodávala koně a povozy a vesnice válkou poškozené měly přednostní právo a tak si přeci jen někteří potah nebo vyřazeného koníka zakoupili.

Po celé léto bydleli v lesních zemláncích a chodili na svá místa, bourali a stavěli, co se kde dalo. Někteří postavili si jen kůlnu a byli šťastni, že jsou doma, živi a zdraví. Nyní si jen přáli, aby i ti, kteří narukovali, se šťastně domů vrátili všichni.

Celá Volyně byla válkou zle poškozena, ale vesnice Bojarka a Moskovština byly zdemolovány úplně. Jinde zůstalo přece nějaké stavení, hospodářské nebo obytné, zůstaly stroje a nářadí, ale těmto vesnicím nezůstalo vskutku nic, než odhodlání, houževnatost a tvrdé české ruce jejich obyvatelů.

Ještě stále se válčilo a lidé se domnívali, že válka bude nekonečná.

Konečně však přišel vítězný rok 1918. Avšak ruská armáda se dělila a rozkládala. Ruská revoluce, která vypukla, měla i na Volyně velký vliv. Na Volyně přišli Němci a s nimi ukrajinský hejtman Skoropadský. K tomu se pak ještě tvořila armáda gen. Petlury, která pak v roce 1919 vedla válku s nově utvořenou Rudou armádou.

Samozřejmě se válčilo opět na Volyni a válka přenesla se pak až ke Kyjevu.

V městech pak byly opět ustanoveny úřady, Moskovština připadla pak k Mlynovu, kde byla zavedena samospráva ukrajinská. Patřili nyní tedy pod stát ukrajinský, ale to našim obyvatelům nevadilo. Znali ukrajinsky číst i psát, neboť se od svých sousedů ukrajinců mnoho naučili a tak na tom Čechům velkou nezáleželo.

Byla rovněž zavedena nová platidla také ukrajinská, t. zv. „karbovance“. Také platily ruské ruble, na nichž byl vyobrazen Petr Veliký a jimž se všeobecně říkalo „Petrovky“.

Za vlády Petlurovské se Němci chovali na Volyni velmi špatně. Drancovali mlýny, statky, zavedli nucené odvádění obilí, masa, sena, slámy a jiné. Všechno pak odváželi do Německa. Byl též zaveden sběr kostí, plechu, konopí atd.

Předpověď starých dědů průkopníků, že klid ještě hned tak nebude, se vyplnila.

Roku 1920 polská armáda ustupovala pod náparem Rudé armády a tím byla

rozdrčena i armáda Petlurova, která pak již ze své porážky nevzpamatovala. Dějištěm i tohoto boje byla opět Volyně a dále až k Varšavě.

Vesnička Moskovština vyhlížela velmi uboze, neboť cesta k ní byla stále přerušena jednou tou, podruhé onou armádou, která ovšem vždycky měla na vesničku nějaké požadavky.

Některý den nevěděli obyvatelé, pro kterou vlastně vládou jsou, neboť v rodnou Volyně byl stále velký zájem na všech stran. I peníze se co chvíli měnily, takže lidé zůstali úplně bez haléře.

Starí průkopníci, kteří byli ještě na živu, stále jen naříkali:

„Bože, Bože, kam jsme Vás to sta děti zavedli, do tohto krvavého kraje.“

Jednoho dne se opět po celé Volyně rozléta zpráva, že se Rudá armáda přiblíží k Varšavě a že ustupuje zpět na Volyně. Vskutku jednoho dne pochodovala Rudá armáda vesnicí. Opět nastala panika a strach o to, kdo bude opět nad nimi pánem.

Po strašné nejistotě přišel pak šťastný den. Konec války a mír.

Roku 1920 uzavřelo Polsko se Sovětským svazem mír v Ryze a zakončila tím válku i na Volyni.

Tímto mírem připadla Moskovština polské republice. Nastalo tedy nové působování se polskému řádu a řád. S novou vládou zavedly se nové peníze, polské marky. Ty však nebyly dlouho v oběhu a zavedly se zloté.

Pomalou se celá Volyně zotavovala z ran, které jí válka přinesla. I vesnička Moskovština pozvolna rozkvétala. Muži se vraceli z vojny, leč jak se dalo předpokládati, ne všichni. Dva padli v ruské armádě, jeden v českých legiích v Pileckých bažinách a čtvrtý dostal se s českým vojskem až na Sibiř.

Navrátilci a ostatní s nimi dali se znovu do neúnavné práce a pomalu zapínali na hrůzu, kterou prožili. Starí dědové a babičky průkopnice umírali, ale jejich synové a dcery dále zvykávali vesničku a hospodářili.

V roce 1922 upravili si znovu školu, přistavěli si kapličku, která byla 28. ledna 1923 nákladem obce vysvěcena. Až do této doby se od války vyučovalo pouze v upraveném chlévě souseda Rejčka a Pižla.

Na podzim roku 1923 byla v Lucku polskými úřady povolena Česká mateřská škola. Byly založeny i odbočky mateřské školy, rovněž i ve vesničkách Moskovštině. Učitelé ve škole se sice střídali, ale všemě byli dosazení školské matiči z Lucka a byli Češi. Nejlepší nější učitelé jak u starých, tak i děti byli učitel Bedřich Šebesta a Rostislav Vlček, kteří pak později přešli do ústřední matice školské.

Učitel Rostislav Vlček byl prvním učitelem v Moskovštině, který vystudoval v Československu. Ostatní i když českí studovali v cizině a proto tak dobře svůj rodný jazyk neovládali.

Na takovýchto matičních školách byly postaveni učitelé dosti špatně, neboť si je každá vesnička musela vydržovat sama. Z počátku odváděla obec Moskovština na jeden rok 150 pudů pšenice, 400 zlotých, něco brambor, naturalní byt se zahrádkou a otop. Později pak platila 80 zlotých a protože učitel obdržel 130 zlotých, doplácela zbytek matice školské, což bylo teprve od roku 1931.

(Pokračování)



# Dějiny české Volyně

19. pokračování.

Dr. J. Folprecht

Nezklamala jej tak země ani její lid. Počátky byly v obou těchto oblastech sice perné, těžké, nedůvěřivé a někdy i klamavé. Nadšení pracovní ideové přemohlo vše. A velmi brzy vidíme našeho volyňského pracovníka hrdě se rozhlížeti po výsledcích své práce, po rozhojnění této úrodné půdy, po svých čistých a účelných domech, humnech a zahradách, i po průmyslových podnicích i po kulturních zařízeních, jichž vždy dbali a které jej udržovaly ideově, národně i materiálně.

Našel na Volyni svou přítelkyni, s kterou ochotně pracoval.

Po jisté stránce bylo počáteční postavení Čechů na Volyni groteskní. Ani netušili, že se v této krásné a úrodné zemi setkají s živlem, k němuž neměli doma nijaké zvláštní důvěry, totiž s Židy. Poměr k nim, který doma sice někdy ve věcech peněžních vedl k skrývanému styku s nimi, který byl často velmi draho hmotně i mravně zaplacen, vyvíjel se po překročení volyňských hranic poněkud jinak. Opatřování potřebných věcí a obchod vůbec byl v rukou Židů. V těchto rukách však byl také kouzelný proutek, jenž znalým a obratným řízením otvíral i u úřadů dveře tam, kde osadník poměru a věci neznalý byl úplně bezradný. Jestliže víme, že naši volyňští byli často nemilosrdně šízení a okrádání, jestliže máme přesné zprávy o tom, jak těžce musili platit úvér a jestliže pozorujeme obchodování těchto lidí ještě i v létech mnohem pozdějších, musíme dát za pravdu těm, kteří dokazují, že bez pomoci Židů třeba velmi těžce placené, nebyli by se mnozí naši osadníci na Volyni udrželi.

Beze zla by nebylo dobra. Žid hleděl na nově příšlého osadníka jako na obchodní předmět. Vycítil ihned, že to bude brzy podnikavý a významný činitel, neboť už z pouhých nepatrností z jeho přivezených domácích a hospodářských nářadí poznal, že od nich vane vítr vyšší úrovně, z něhož lze těžiti po každé stránce, i obchodně.

Věděl, že nový příchozí mu jeho počáteční služby musí dobře zaplatit a máje obchod a města v rukou, chápal, že Čech ho bude stále potřebovat, ale že on, Žid, pro zvelebení dosavadního svého nuzáckého obchodu i života bude potřebovat Čecha, činitele více vyžadujícího, ale i více potřebojícího.

Groteska byla dále v tom, že Žid, který nacházel cesty jak by hned při překračování hranic a potom i dále Čechy přiváděl do míst, kam se dostat měli a pomáhal jim i jazykově, poměrně brzy se naučil jejich jazyku, neboť poznával, že ty potřeby a věci, které třeba jen chudý Čech s sebou přivázel a kterých ani ten Žid neznal, jsou potřeby české, kterých Čech bude potřebovat i dále a kterých mu zatím nebude moci opatřovat nikdo jiný než Žid. Národností se ovšem Žid s Čechem sblížovati nemohl, sblížil se však s ním jazykem.

Počáteční podřadnost Čechů se postupem času změnila v nadřadnost, ale nezbytnost trvala. Z poměru celkem groteskního, v němž Čech krvavě platil — někdy i rád — za radu i pomoc, se vyvíjel poměr obchodní. K urychlovanému tomuto vývoji k normalnosti spějícímu velmi podstatně přispěli oba plnomocníci, kteří si získali důvěru úřadů.

Obchodní poměr k Židům za vázných poměrů, kdy v městech bylo až přes dvě třetiny obchodujícího obyvatelstva židovského, potrvál.

Tímto zajímavým vývojem stal se Žid na Volyni aspoň nepřímým účastníkem polního hospodaření, které osobně nikdy konati nechtěl, i když ruská vláda za Alexandra II. nejnuznějším vrstvám židovským zdarma přidělila lány půdy a zřídila jim zemědělské osady.

V krajích jihozápadního Ruska bylo v létech sedmdesátých zemědělské půdy 68%, lesů 22%. Venkovského obyvatelstva bylo 64%, ovšem tento počet se zmenšoval ročně asi o půl procenta. Za takového stavu byly pro zemědělce veliké naděje. Pro na-

še rolnsky půda byla tím lákavější, že se tam pěstovaly téměř stejné polní plodiny, jako u nás: nejvíce se sklízelo žito — 50 mil. q, pšenice 20, ječmene 10, ovsa 20 a asi 15% půdy bylo posázeno brambory, cukrovky však pouze 1%. Mimoto se pěstovalo dosti konopí, lnu, řepky a tabáku. Hospodaření jinak, pokud se týče skotu i bravu, koní a drůbeže i včel vyhovovalo představám našich lidí a vše dohromady tvořilo jim domácí kulisy pro nové přibytky, nový domov.

A přirovnávajíc sebe k volyňskému tuzemci, nelichotili si, že cifra jejich výtěžku bude brzy dvojnásobná. A pomýšleli při tom také hned na možné nové plodiny.

Můžeme tvrditi bez nadsázky, že směry hospodaření polního a zemědělského průmyslu, které volili Čechové na Volyni, obrážely svou sankci jinak u ruské vlády, jinak po světové válce u vlády polské.

Zvláště ovocnictví a zpracování ovoce, chmelářství nutno považovati za českou zásluhu; co se týče pivovarnictví, mlynářství, lihovarnictví, cikorky, různých suširen, konzervace zeleniny i výroby olejů Čechové tento hospodářský vývoj urychlili už v Rusku natož tím více v Polsku.

Plochá, hodně zavlažovaná, lesy vroubená a zpestřovaná Volyň půdy velmi úrodné, hodící se znamenitě k pěstování všech druhů obilí, kopanin, konopí, máku, pohanky a potom chmele, přímo vybízela k zemědělství, takže všechny národnosti se mu tam oddávaly téměř bez výjimek. Jako by svými uhrančivými zelenými očima přímo fascinovala všechno obyvatelstvo, takže pro povolání, která přímo nesouvisela s půdou, nebylo téměř smyslu.

Je zajisté příznačné pro tuto volyňskou půdu, zemědělskými poklady přímo hýřící a bujející, že tak málo zkvétala květy kulturními.

(Pokračování).

## Popisy českých osad na Volyni — Noviny České

(Podle výpovědi Antonína Milera, syna Františka a Vladimíra Libovického, syna Jana, sepsali Vladimír Libovický a Vladimír Ficék).

Založení obce: František Lešák byl muzikant. A jak to tehdy v chudých krajích bylo zvykem, i on spolu s několika kamarády jezdili světem a hráli. Na svých toulkách se dostali i za hranice do Polska a do západní části Ruska, na Ukrajinu. Tam hráli ve šlechtických rodinách, které si je navzájem doporučovaly. Do vlasti se pak vždycky vrátili se slušným výdělkem.

Když se rozšířila zvěst o vystěhovalectví do Ruska, Frant. Lešák byl zvolen několika občany, aby tam jel a zjistil podmínky pro reemigraci. Jako společníci mu byli Vokáč Jan a Volf František. Všichni tři vzali něco sebraných peněz a vydali se na cestu. Bylo to v roce 1869.

Kdo jim udal směr a kdo byli jejich prostředníky není známo. Jisto jenom je, že dojeli do Dubna, odtud do Velké Dorohostaje. Podmínky byly tak příznivé, že hned od polského šlechtice Skarczewského zakoupili něco pozemků. Pak se vrátili do Čech a spolu s mnoha jinými rodinami se vypravili na Rus. Jsou náznaky, že k této vystěhovalecké skupině se přidružili jiní vystěhovanci, poněvadž pozdější občané Českých Novin nebyli z jednoho kraje. Z kterého kraje pocházeli ti druzí, není známo; valná většina zakladatelů Českých Novin byla však z okresu Slaný. Celá výprava na Rus odejela na jaře roku 1870 a jejím vedoucím byl František Lešák, který také uměl jakž-takž mluvit rusky. Jelí vlastními povozy a každý si vezl jen to nejnужnější. Jak dlouho a kudy jeli se nedá zjistit.

Ve žních téhož roku dojeli do Velké Dorohostaje. Ubytovali se na statku pana Skarczewského (až devět rodin bydlelo v jedné světnici). Žádný z nich nebyl z domova nějak zvlášť zámožný. Byli to většinou řemeslníci, dělníci, chalupníci a lidé,

kteří si vydělávali na živobytí prací na velkostatkách. Zakoupili pak společně u Skarczewského 665 morgů; za jeden morg platili 16 rublů ve zlatě. Zakoupená půda byla však lidskou rukou ještě nedotčena. Byl to les, propletený hustým křovím. V té době by nikdo z místních občanů tyto pozemky nekoupil, zvláště vezme-li v úvahu, že byly v terénu dosti kopcovitým, na Volyni neobvyklém.

Části těchto pozemků přes tak zv. Vlčí údolí (zdržovalo se tam hodně vlků) procházela poštovní cesta, spojující městečka Mlynov a Olyku.

Na této silnici (bylo to zvykem na všech poštovních cestách) stála po každých 10 km hospoda, aby se pocestní v případě nehody nebo jiné potřeby atp. měli kam uchýlit. Dvě z takových hospod stály na okrajích Vlčího údolí.

Noví osadníci se dali hned do práce. První jejich starostí bylo vyhledání vhodného místa pro vystavění osady. Les sice již ustoupil pracovitým českým rukám, ale pro stavbu nebyly podmínky. Pokud byla určitá část pozemků upravena, byla oseta obilím, aby byla zajištěna výživa. Přes první zimu, kterou v Rusku prožili, bydleli ještě u Skarczewského. Byla bída a osadníci velmi zkusili.

První z těchto osadníků, kteří se pak stali zakladateli nové české obce, byli:

Anděl Matěj, Brabec Jiří, Drvota Josef, Hort Josef, Hort František, Hruška Václav, Kvarda Jan, Kunc Antonín, Lešák František I, Lešák František II, Lešák Antonín, Lešák Bohumil, Libovický Jan, Linhart František, Maňhal Jan, Micka František, Miler Antonín, Miler František, Miler Jan, Miler Celestín, Miler Antonín, Novák Václav, Novák František, Nič Antonín, Synek Jan, Suchopárová Anna, Šafář František, Šefl František, Šrámek Matěj, Šmíd Václav, Švihlík Jan, Tiok Josef, Vaněček Vojtěch, Vašek Matěj, Vítek Jan, Větrovec Antonín, Veselý František, Vokáč Jan, Volf František, Žďárský Václav.

Později se nastěhovali:

Patera František, Šavel Vavřín, Šavel Vojtěch, Tichý Jan, Zahradník František, Mařík Václav a Johan.

Vystavění nové obce bylo spojeno s nesnázemi. V Rusku totiž jsou podle silných mrazů i silná vedra. Byla potřebná voda, která i za normálních klimatických podmínek je pro život nezbytná. Dosud obyvatelé brali vodu z nějakého rybníčka na později zvaném Vystrkově, kde se pak usídlil krajan Horník. Pitná voda se musela dovážet až z Velké Dorohostaje, vzdálené od pracoviště našich emigrantů 4 km. Bylo proto, jako k jedné z předních potřeb, přistoupeno k vykopání studny.

Práce začaly ještě roku 1870. Začalo se kopat na t. zv. Rybníčku, kde se předpokládalo, že bude voda v přiměřené hloubce. Tam také měla být později vystavěna obec. Když pak ani v hloubce 30 sáhů voda nebyla, muselo se hledat místo pro studnu jinde. Voda však nebyla nikde v přijatelné hloubce. Po dlouhém hledání byla na podzim roku 1870 objevena voda v hloubce 9 sáhů právě uprostřed Vlčího údolí. Zde byla pak vybudována obec. Ležela ve vzdálenosti 12 km od Mlynova, 20 km od Olyky, 26 km od Dubna, 34 km od Lucka a 45 km od Rovna.

Obec vznikla postupně kolem vykopané studny, která se tak ocitla uprostřed obce a později v těch místech byla vystavěna škola. Kolem ní si začali osadníci stavět zemljanky a stále pak rozšiřovali stavební prostor tím, že káceli stromy, vykopávali pařezy, křoví a hlavně trní, kterého bylo v tomto úvoze zvlášť hodně.

Vlci po příchodu lidí se začali stěhovat hlouběji do lesa. Ještě dlouhou dobu ale způsobovali novým osídlencům škody. První osídlenci i vedle toho velmi vytrpěli ve svých začátcích. V zemljankách bylo vlhko a plno kouře z primitivních kamen. V takovém stavu žili po celých 7 let, než vyšli z těch nejhorších začátků. Pak se mohlo pomýšlet na jiný život.

(Pokračování)

### Česká Sklíně (Dokončení)

23. Z těch, kteří byli přijati, za bojů padli:

František Pirožek, Jos. Zárybnický, Václav Zárybnický ml., Vlad. Šlégr, Alexandr Gulč, Vladimír Krajdl a Václav Krajdl.

24. Zvláštní, pozoruhodné případy: U Kelnerů nastoupili do armády všichni tři synové, Vladimír Zárybnický, legionář z prvé světové války přišel o oba syny hned u Machnovky;

vyznamenali se hrdinstvím a odvahou chlapi Krajdlové, z nichž jeden měl za sebou celou řadu úspěšných akcí až konečně padl. Jejich strýc Ant. Krajdl si vedl rovněž statečně. Byl však těžce raněn a jako naprostý invalida zemřel nedávno na Moravě v kruhu své rodiny. Poslední jeho slova prý byla: „Jak jsi překrásná, vlasti má!“ ...

25. Přesídlení do ČSR — kompletní. Většina občanů usídlena na Moravě v okr. Mor. Krumlov v obcích Olbramovice, Našiměřice a j. část usídle-

na v Žatci a několik rodin v okolí Žatce.

**Poznámka:** Rotmistrovských hodností dosáhli: Stanislav Baťa (účastník všech bojů od Buzuluku) a Josef Kelner.

Důstojnických hodností dosáhli: Josef Mlejnek (ppor.) a Václav Zárybnický (por. tank.).

Jako materiální pomoc poskytl armádě občané Sklíně dobytek, obilí, mouku, maslo, vejce, drůbež a j. Množství se nedá zjistit.



Д. МЕДВЕДЕВ  
Герой Советского Союза

(22 продолжение)

Куда раньше ходило пять, десять человек, теперь снаряжали по роте по две. А наш отряд раздробился. В Сарненских лесах осталось двести человек, под Ковелем на выполнении специального задания было семьдесят. Кроме того на „зеленых маяках“ под Ровно и Луцком постоянно находилось около двадцати лучших бойцов.

Раньше о росте отряда мы не беспокоились, брали в отряд лишь таких людей, которые могли быть нам полезны для разведывательной работы. Если б перед нами стояла вообще задача роста, мы могли бы собрать целую армию. Желających пойти в партизанские отряды было огромное количество. Но нам этого не нужно было. Небольшим, но гибким отрядом мы легче выполняли свою разведывательную работу.

Теперь положение было иное. Требовалось большее количество бойцов.

Мы дали задание разведчикам и организации Новака в Ровно вести вербовку наиболее надежных людей в наш партизанский отряд. И каждый разведчик, возвращаясь из Ровно, стал приводить с собой по десять — двадцать человек.

Воспользовавшись этой вербовкой, в отряд проник предатель Науменко. Около месяца он пробыл у нас и потом скрылся.

Уже через несколько дней после бегства Науменко, Струтинский и Шевчук сообщили, что обстановка в Ровно крайне осложнилась. По улицам ходят шпики и агенты гестапо, заглядывают чуть не каждому прохожему в лицо, проверяют документы, устраивают облавы.

В своем донесении Струтинский писал: „Науменко видели в легкой машине. Он проезжал с гестаповцами по городу“.

Хотя Науменко не знал наших явок в Ровно, но ему все же удалось навести гестаповцев на след одной из них.

В небольшом двухэтажном доме на углу главной улицы города и небольшого переулочка, в квартире одинокой женщины, всегда останавливались Куликов и Галузо. Куликов до войны был сельским учителем, а Галузо — агрономом. Оба они в начале 1943 года присоединились к нашему отряду. Куликов и Галузо много раз ходили в Ровно.

Однажды ночью немцы окружили дом. Хозяйка первая это заметила и разбудила наших разведчиков.

Галузо посмотрел в окно:

— Хозяюшка, ты уходи отсюда. Соври там что-нибудь или скройся. А мы тут останемся.

Хозяйка ушла.

— Рус, партизан, выходи! — слышался с улицы немецкий голос.

Куликов и Галузо тем временем спешно баррикадировались, закрывая двери и окна мебелью. Немцы стали ломиться. Партизаны из окон открыли огонь. Завязался бой.

По домику стреляли из винтовок, автоматов и пулеметов. Когда враги увидели, что это не помогает и меткие выстрелы партизан разят то одного, то другого из них, они вызвали помощь.

Подъехала машина с крупнокалиберным пулеметом. Из окна дома в эту машину была брошена граната. Машина и пулемет были разбиты. Пришлось гестаповцам вновь вызывать подкрепление.

Свыше шести часов длился этот бой в центре Ровно между двумя советскими патриотами и доброй сотней фашистских карателей.

Куликов и Галузо расстреляли уже все свои патроны, израсходовали гранаты, и только после этого немцы их взяли, но взяли... мертвыми. Поняв безвыходность положения, раненые, истекающие кровью, они покончили жизнь самоубийством.

Но на этом последствия предательства Науменко не кончились.

6 ноября 1943 года радисты с

утра не снимали наушников. Ваня Строков регулировал громкоговоритель, а партизаны стояли рядом, ожидая с минуты на минуту услышать передачу из Москвы.

Вечером он наконец поймал волну — зачитывался приказ Верховного Главнокомандующего о взятии нашими войсками Киева. Это было огромной радостью для всей страны. Но можно представить, как радовались мы, услышав сообщение о взятии столицы Украины! Мы сами были на Украине. Мы были еще в тылу врага, но скорая победа и освобождение всей Украинской земли были уже близки.

Как и год тому назад, партизаны вновь слышали голос Сталина. По радио транслировался его доклад на торжественном заседании Московского Совета, посвященном двадцать шестой годовщине Великой Октябрьской социалистической революции.

Утром 7 ноября мы построили в лесу каре из бойцов отряда и зачитали записанный радистами ночью приказ товарища Сталина. Дружное, громкое „ура“ разнеслось по лесу.

С полудня к нам стали приезжать гости, командиры соседних отрядов: Балицкий, Карасев, Проклюк и Магомет. Каждый явился в сопровождении небольшой группы партизан своего отряда.

После роскошного, праздничного обеда начался вечер самодеятельности.

Сцена была устроена очень своеобразно: помост и по четырем углам костры. Эффект от этого освещения был замечательный.

Неожиданное для всех представление показали Валя Семенов и Базанов. Они выступили с акробатикой — кувыркались и выгибались, как настоящие циркачи. Свет и тени от костров скользили по их фигурам, как от театральных прожекторов.

(Продолжение сленует)



## Zprávy svazu

### 3. olympiada

lidového umění a tvorby vol. Čechů

Připomínáme všem, kdo se hodlají zúčastnit 3. olympiady, že lhůta k podání přihlášek je stanovena na 15. června t. r. V zájmu věci je třeba, aby přihlášky byly podány včas. Dodatečné změny v přihláškách jsou přípustny.

### Účastníkům 3. olympiady

Blíží se konečný termín k podávání přihlášek. Prosíme proto všechny, kdož přihlášky ještě neodeslali, aby tak brzy učinili. V přihláškách souborů neopomeňte oznámit počet osob. Jde o to, abychom mohli potom zaříditi ubytování a stravování. Rovněž připojte čitelný jmenný seznam všech účinkujících, abychom mohli včas vepsati jména na diplomy, které obdrží každý účastník olympiady jako upomínku. Nepřehlédněte, že 3. olympiada se koná ve dnech 1.—4. července t. j. ve dny sváteční!

Odpovídajíc dále na četné dotazy sdělujeme, že u písní nebo básní, které si účastníci vybrali a u kterých není známo jméno autorovo, stačí uvést „autor neznámý“ nebo „národní“.

### Pátrání

Reemigranty, kteří by se mohli vyjádřit o národní a státní spolehlivosti dle uvedených osob, resp. kteří by měli proti nim námítky žádáme, aby to sdělili písemně nebo osobně na Svaz Čechů z Volyně v Žatci:

**Kolvzanová Josefka**, naroz. 25. XI. 1914 v Křivušce na Volyni,

**Broučková Irena**, naroz. 3. V. 1870 v Ostrogu n./Hor.,

**Kadlecová Marie**, naroz. 12. III. 1912 v Kurdybaní, posl. bytem v Leduchovce, raj. Ostrožec,

**Verner Eduard** a dcera **Lydie**, nar. 24. II. 1905 a 28. 5. 1928, posl. bytem v Lucku.

Shora uvedené osoby žádají o vydání potvrzení o státní a národní spolehlivosti aneb o dodatečné schválení reemigrace.

Dále pátráme po nynějším bydlišti příbuzných těchto padlých příslušníků čs. zahr. armády:

1. **Janeček Jiří**, rtm. v z., nar. v Kramatorsku, Stalino, SSSR,

2. **Švihlík Viktor**, nar. v Rožděstvěno, Tulská obl.,

3. **Kubeš Václav**, nar. v Pavlovce, Anapský raj., Krasnodarský kraj,

4. **Janča Mečislav**, nar. v Kunevě, Podolská oblast,

5. **Jirkovský Josef**, Volkov, okres Rovno,

6. **Janouš Antonín**, Frunze, ul. K. Marxe 158.

Příbuzní těchto osob se vyzývají, aby sdělili zdejšímu Svazu jejich data narození. Po příbuzných těchto padlých pátrá MNO za účelem vydání pozůstalosti.

## Budujeme sociální fond

Na křtinách u Václava Hamáčka, Brumovice 1, bylo vybráno na podnět Václava Štěpánka a Václ. Štastného 1.900 Kčs na soc. fond. — Necht rosté novokřtěnců ve zdraví pro radost rodičů a štědrým dárcům vyslovujeme srdečný dík.

Na svatbě V. Malicha se sl. H. Hamáčkovou ze Zboží bylo vybráno 1250 Kčs na sociální fond. — Vyslovujeme všem dárcům srdečný dík a novomanželům přejeme vše nejlepší na nové cestě.

## Různé zprávy

**Městský hudební ústav v Žatci** pořádá v sobotu dne 10. června t. r. od 16 hodin a v neděli dne 11. června od 20 hodin v Městském divadle v Žatci **veřejné vystoupení žáků**. Na programu jsou skladby domácích i cizích skladatelů. Účinkovatí bude také řada žáků — volyňských Čechů a jistě naše krajanská veřejnost přijde shlédnout jejich výkony.

## Volyňští Češi při budování nové socialistické vesnice

Vítězným 9. květnem 1945 byla ukončena strašná druhá světová válka. Národnostní složení našeho státu se změnilo jednak odsunem Němců, kteří opustili svá sídliště, jednak odsunem neb konfiskací majetků kolaborantů. Na místa našich odvčkových nepřátel a na místa těch, kdo s nimi spolupracovali, přišli občané naši a ujali se práce.

V řadách Rudé armády—osvoboditelky a armády gen. Svobody bojovalo mnoho Čechů z Volyně, kteří věděli, kde je jejich místo. Tito bojovníci za svobodu odložili své zbraně a změnili automat za pluh, pero, zámečnické nástroje a jsou dnes v boji za mír na frontě mírného budování státu.

Znám mnoho z nich, zemědělců i řemeslníků. Všichni bez výjimky se chopili budování své staré vlasti, pracují opravdu tak, jak kdysi bojovali. Zapojili se do budování našeho socialistického zemědělství tak, že v mnoha případech jsou vzorem i pro starousedlíky. Vezměme na př. Řihu Vladimíra — předsedu opravdu vzorného JZD ve Zvonovicích, okres Vyškov na Moravě. Najdete ho za volantem družstevního traktoru, najdete ho v práci pro JZD na družstevních polích i na poli nedružstevníka, najdete ho při dopravě uhlí pro „Včelu“, najdete ho zkrátka všude. JZD dnes již má zapojeno skoro 100% zemědělských majitelů půdy, provádí kolektivní způsob obdělávání půdy. Jeho 72-letého otce, Řihu Vladimíra st. najdete všude na všech pozemcích, jak při práci, tak i při výpomoci. Tento stařec si stěžuje na svého vlastního syna a to v tom směru, že sám musí pracovat pro sebe a syn pracuje pro veřejnost. Obdobně jest i v ostatních obcích okresu, kde jsou Češi z Volyně, jako na př. v Kučerově, Lýsovicích, Komáraněch, Čechyni a pod.

Čest a sláva budovatelům socialismu na vesnici.

**Ing. Nikita Popov**,  
okresní agronom, Vyškov na Moravě.

**Věrná stráž** vychází jednou týdně. Vydává Svaz Čechů z Volyně nákladem vlastním. Odpovědný zástupce listu redaktor Jaroslav Chudoba. Red. a admin.: Žatec, nám. dr. E. Beneše 155, tel. 550. Tiskne „Svoboda“, filiálka v Žatci, telefon č. 374. Používání novinových známek povoleno ředitelstvím pošt a telegrafů v Praze, č. j. IA - Gre - 2372 - OB. Dohledací poštovní úřad Žatec. Předplatné na rok 1950 je 150 Kčs. Konto pošt. spořitelny č. 728.301 — Okresní spořitelna a záložna Žatec a Svaz Čechů z Volyně č. 10268.